

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 3. júla 2012*

„Právna ochrana počítačových programov — Obchodovanie s licenciami vzťahujúcimi sa na použité počítačové programy, ktoré boli stiahnuté z internetu — Smernica 2009/24/ES — Článok 4 ods. 2 a článok 5 ods. 1 — Vyčerpanie práva na rozširovanie — Pojem „oprávnený nadobúdateľ““

Vo veci C-128/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ podaný rozhodnutím Bundesgerichtshof (Nemecko) z 3. februára 2011 a doručený Súdnemu dvoru 14. marca 2011, ktorý súvisí s konaním:

UsedSoft GmbH

proti

Oracle International Corp.,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts (spravodajca), J.-C. Bonichot a A. Prechal, sudcovia K. Schiemann, E. Juhász, A. Borg Barthet, D. Šváby a M. Berger,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: K. Malaček, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. marca 2012,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- UsedSoft GmbH, v zastúpení: B. Ackermann a A. Meisterernst, Rechtsanwälte,
- Oracle International Corp., v zastúpení: T. Heydn a U. Hornung, Rechtsanwälte,
- Írsko, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca,
- španielska vláda, v zastúpení: N. Díaz Abad, splnomocnená zástupkyňa,
- francúzska vláda, v zastúpení: J. Gstalter, splnomocnený zástupca,

* Jazyk konania: nemčina.

— talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

— Európska komisia, v zastúpení: J. Samnadda a F.W. Bulst, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 24. apríla 2012,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4 ods. 2 a článku 5 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. EÚ L 111, s. 16).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi UsedSoft GmbH (ďalej len „UsedSoft“) a Oracle International Corp. (ďalej len „Oracle“), ktorého predmetom je obchodovanie spoločnosťou UsedSoft s licenciami vzťahujúcimi sa na použité počítačové programy od spoločnosti Oracle.

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 3 Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) prijala v Ženeve 20. decembra 1996 zmluvu WIPO o autorskom práve (ďalej len „zmluva o autorskom práve“). Táto zmluva bola v mene Európskeho spoločenstva schválená rozhodnutím Rady 2000/278/ES zo 16. marca 2000 (Ú. v. ES L 89, s. 6; Mim. vyd. 11/033, s. 208).
- 4 Článok 4 zmluvy o autorskom práve nazvaný „Počítačové programy“ znie:

„Počítačové programy sú chránené v zmysle článku 2 Bernského dohovoru ako literárne diela. Táto ochrana sa vzťahuje na počítačové programy bez ohľadu na spôsob alebo formu ich vyjadrenia.“
- 5 Článok 6 zmluvy o autorskom práve nazvaný „Právo na šírenie“ stanovuje:

„1. Autori literárnych a umeleckých diel majú výhradné právo udeľovať súhlas na sprístupnenie originálu a rozmnoženín svojich diel verejnosti predajom alebo iným prevodom vlastníctva.

2. Žiadne ustanovenie tejto zmluvy nemá vplyv na slobodu zmluvných strán, aby určili prípadné podmienky, za ktorých sa po prvom predaji alebo prevode, alebo prechode vlastníctva k originálu alebo rozmnoženine diela so súhlasom autora vyčerpá právo podľa odseku 1.“
- 6 Článok 8 zmluvy o autorskom práve znie:

„... autori literárnych a umeleckých diel [majú] výhradné právo udeľovať súhlas na akékoľvek vysielanie svojich diel pre verejnosť drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane takého sprístupnenia svojich diel verejnosti, keď jednotlivci môžu mať prístup k týmto dielam z miesta a v čase, ktorý si individuálne zvolia.“

7 V dohodnutých vyhláseniach k článkom 6 a 7 zmluvy o autorskom práve sa stanovuje:

„Pokiaľ sa v týchto článkoch používajú výrazy ‚rozmnoženiny‘ a ‚originál a rozmnoženiny‘, ktoré podliehajú právu na šírenie a právu na nájom podľa uvedených článkov, vzťahujú sa výhradne na pevné rozmnoženiny, ktoré možno uviesť do obehu ako hmotné predmety.“

Právo Únie

Smernica 2001/29

8 Odôvodnenia 28 a 29 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230) stanovujú:

„(28) Podľa tejto smernice do ochrany autorských práv patrí aj výlučné právo kontrolovať šírenie diela obsahujúceho v hmotnom článku [hmotnom predmete – *neoficiálny preklad*]. Prvým predajom originálu diela alebo jeho rozmnoženín v spoločenstve zo strany nositeľa práv, alebo s jeho súhlasom zaniká právo kontrolovať ďalší predaj tohto predmetu v spoločenstve. Toto právo by nemalo zaniknúť vo vzťahu k originálu alebo k jeho rozmnoženinám, ktoré predal držiteľ práv, alebo ktoré boli predané s jeho súhlasom mimo spoločenstva. Právo autorov na prenájom alebo vypožičanie je ustanovené v smernici 92/100/EHS. Právo rozširovania ustanovené v tejto smernici platí bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia súvisiace s právami na prenájom a vypožičanie uvedené v kapitole 1 uvedenej smernice.

(29) Otázka zániku práv nevzniká v prípade služieb a najmä on-line služieb. To isté platí aj vo vzťahu k hmotným rozmnoženinám diela alebo iného predmetu ochrany, ktoré vyhotoví používateľ tejto služby so súhlasom nositeľa práv. Preto to isté platí aj pre prenájom a vypožičanie originálu a rozmnoženín diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré sú svojou povahou službami. Na rozdiel od CD-ROMu alebo CD-I, pri ktorých je duševné vlastníctvo obsahujúce v hmotnom médiu – nosiči, teda v tovare, každá on-line služba je v podstate činnosťou, ktorá musí podliehať povoleniu, keď to vyžaduje autorské právo alebo s ním súvisiace práva.“

9 V súlade s článkom 1 ods. 2 písm. a) smernice 2001/29 sa táto smernica „nezaoberá a žiadnym spôsobom neovplyvňuje existujúce ustanovenia spoločenstva súvisiace s... právnou ochranou počítačových programov“.

10 Článok 3 smernice 2001/29 stanovuje:

„1. Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

...

3. Práva uvedené v odseku 1 a 2 nezaniknú žiadnym aktom verejného prenosu alebo sprístupnenia verejnosti, ako je uvedené v tomto článku.“

11 Článok 4 tejto smernice nazvaný „Právo šírenia“ stanovuje:

„1. Členské štáty poskytnú autorom vo vzťahu k originálu ich diela alebo k jeho rozmnoženinám výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom.

2. Distribučné právo sa nevyčerpá v rámci spoločenstva vo vzťahu k originálu alebo ku kópiám diela s výnimkou prípadov, keď prvý predaj alebo prenos vlastníctva k danému objektu v rámci Spoločenstva uskutoční držiteľ práv alebo sa uskutoční s jeho súhlasom.“

Smernica 2009/24

- 12 Podľa odôvodnenia 1 smernice 2009/24 sa touto smernicou kodifikuje smernica Rady 91/250/EHS zo 14. mája 1991 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. ES L 122, s. 42; Mim. vyd. 17/001, s. 114).
- 13 Z odôvodnenia 7 smernice 2009/24 vyplýva, že „na účely tejto smernice pojem ‚počítačový program‘ zahŕňa programy v akejkoľvek forme vrátane tých, ktoré sú včlenené do technického vybavenia počítača (hardvéru).“
- 14 Podľa odôvodnenia 13 uvedenej smernice „konania spočívajúce v zavádzaní a prevádzke potrebnej na využívanie oprávnené nadobudnutej rozmnoženiny programu a konania na účely opravy jeho chýb nesmú byť zmluvne zakázané“.
- 15 Podľa článku 1 ods. 1 smernice 2009/24 „členské štáty chránia počítačové programy podľa autorského práva ako literárne diela v zmysle Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel“.
- 16 Článok 1 ods. 2 tejto smernice stanovuje, že „ochrana podľa tejto smernice sa vzťahuje na vyjadrenia počítačového programu v akejkoľvek forme.“
- 17 Článok 4 tejto smernice nazvaný „Úkony podliehajúce obmedzeniam“ stanovuje:

„1. S výnimkou ustanovení článkov 5 a 6 zahŕňajú výlučné práva majiteľa práv v zmysle článku 2 právo robiť alebo povoľovať:

- a) trvalé alebo dočasné rozmnoženiny počítačového programu akýmikoľvek prostriedkami a v akejkoľvek forme, čiastočne alebo v celku. Ak si zavedenie, predvedenie, prevádzka, prenos alebo uloženie počítačového programu vyžaduje takú rozmnoženinu, na takéto úkony sa vyžaduje povolenie zo strany majiteľa práv;
- b) preklad, spracovanie, úpravu a každú inú zmenu počítačového programu a rozmnožovanie takto vzniknutých programov bez toho, aby tým boli dotknuté práva osoby, ktorá mení program;
- c) akúkoľvek formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny počítačového programu vrátane nájmu.

2. Prvý predaj rozmnoženiny počítačového programu v Spoločenstve uskutočnený majiteľom práv alebo s jeho súhlasom vyčerpáva právo na verejné rozširovanie takejto rozmnoženiny v Spoločenstve, s výnimkou práva na kontrolu ďalšieho nájmu počítačového programu alebo jeho rozmnoženiny.“

- 18 Článok 5 smernice 2009/24 nazvaný „Výnimky z úkonov podliehajúcich obmedzeniam“ v odseku 1 stanovuje:

„Ak nie sú osobitné zmluvné ustanovenia, úkony uvedené v článku 4 ods. 1 písm. a) a b) nevyžadujú povolenie majiteľa práv, ak ide o úkony potrebné na použitie počítačového programu oprávneným nadobúdateľom v súlade so zamýšľaným účelom, vrátane opravy chýb.“

Nemecké právo

- 19 Ustanovenia § 69c a 69d zákona o autorskom práve a s ním súvisiacich právach [Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte (Urheberrechtsgesetz)] z 9. septembra 1965 v znení neskorších predpisov (ďalej len „UrhG“) preberajú do vnútroštátneho práva článok 4 (§ 69c) a článok 5 (§ 69d) smernice 2009/24.

Skutkové okolnosti vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 20 Oracle vyvíja a predáva počítačové programy. Oracle je majiteľkou výlučných autorských práv na užívanie týchto programov. Okrem toho je majiteľkou nemeckých slovných ochranných známk a slovných ochranných známk Spoločenstva „Oracle“, ktoré sú okrem iného zapísané pre počítačové programy.
- 21 Oracle predáva počítačové programy, o ktoré ide vo veci samej, t. j. databázový softvér, v 85 % prípadov stiahnutím cez internet. Zákazník si stiahne kópiu programu z internetovej stránky Oracle priamo do svojho počítača. Ide o počítačové programy fungujúce spôsobom „klient – server“. Právo na používanie vzťahujúce sa na daný program, ktoré sa udelí uzavretím licenčnej zmluvy, zahŕňa oprávnenie uložiť kópiu tohto programu trvalo na server a sprístupniť ho určitému počtu užívateľov tým, že sa načíta do operačnej pamäte ich počítačov. V rámci zmluvy o poskytovaní údržby možno z internetovej stránky Oracle stiahnuť aktualizované verzie počítačového softvéru („updates“) a programy, ktoré slúžia na opravu chýb („patches“). Na želanie zákazníka možno počítačové programy dodať aj na CD-ROM alebo DVD.
- 22 Oracle ponúka počítačové programy, o ktoré ide v konaní vo veci samej, v skupinových licenciách minimálne pre 25 užívateľov. Podnik, ktorý potrebuje licenciu pre 27 užívateľov, teda musí nadobudnúť dve licencie.
- 23 Licenčné zmluvy spoločnosti Oracle vzťahujúce sa na počítačové programy, o ktoré ide vo veci samej, obsahujú v časti s názvom „Priznanie práv“ toto ustanovenie:
- „Úhradou ceny za služby získavate výlučne na vlastné účely v rámci svojej podnikateľskej činnosti časovo neobmedzené, nevýhradné, neprenosné a bezplatné právo na používanie všetkých produktov a služieb, ktoré Oracle vyvinie a ktoré vám na základe tejto zmluvy poskytne.“
- 24 UsedSoft obchoduje s použitými licenciami na počítačové programy, a najmä užívateľskými licenciami vzťahujúcimi sa na počítačové programy spoločnosti Oracle, o ktoré ide vo veci samej. UsedSoft na tieto účely nadobúda od zákazníkov Oracle uvedené užívateľské licencie alebo nadobúda len ich časť, ak licencie pôvodne nadobudnuté prvým nadobúdateľom sú pre väčší počet užívateľov, než potrebuje.
- 25 V októbri 2005 UsedSoft propagovala „mimoriadne ponuky na produkty Oracle“, v rámci ktorých ponúkala „už použité“ licencie na počítačové programy Oracle, o ktoré ide vo veci samej. Uvádza, že všetky tieto licencie sú aktualizované, keďže zmluva o poskytovaní údržby uzavretá medzi pôvodným nadobúdateľom licencie a Oracle stále platí, a zákonnosť predaja je notársky potvrdená.
- 26 Zákazníci UsedSoft, ktorí ešte nemajú predmetný počítačový program Oracle, si po nadobudnutí takej použitej licencie stiahnu rozmnoženinu programu priamo z internetovej stránky Oracle. Zákazníkov, ktorí už tento počítačový program majú a licencie dokupujú pre dodatočných užívateľov, UsedSoft vyzve na vyhotovenie rozmnoženiny počítačového programu v počítačoch týchto užívateľov.

- 27 Oracle podala na Landgericht München I žalobu, ktorou sa domáhala, aby bola UsedSoft uložená povinnosť upustiť od konania uvedeného v bodoch 24 až 26 tohto rozsudku. Tento súd žalobným návrhom Oracle vyhovel. Odvolanie podané spoločnosťou UsedSoft proti tomuto rozhodnutiu bolo zamietnuté. UsedSoft následne podala opravný prostriedok „Revision“ na Bundesgerichtshof.
- 28 Podľa vnútroštátneho súdu konanie spoločnosti UsedSoft a jej zákazníkov zasahuje do výlučného práva Oracle vyhotovovať trvalé alebo dočasné rozmnoženiny počítačových programov v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2009/24. Zákazníci spoločnosti UsedSoft sa podľa uvedeného súdu nemôžu na účely vyhotovenia rozmnoženín počítačových programov odvolávať na právo, ktoré im údajne bolo platne postúpené spoločnosťou Oracle. Z licenčných zmlúv spoločnosti Oracle totiž vyplýva, že právo na používanie programov je „neprenosné“. V dôsledku toho nie sú zákazníci spoločnosti Oracle oprávnení postúpiť na tretie osoby právo vyhotovovať rozmnoženiny týchto programov.
- 29 Podľa vnútroštátneho súdu riešenie sporu vo veci samej závisí od toho, či sa zákazníci UsedSoft môžu úspešne odvolávať na § 69d ods. 1 UrhG, ktorým sa do nemeckého právneho poriadku preberá článok 5 ods. 1 smernice 2009/24.
- 30 V tejto súvislosti vzniká v prvom rade otázka, či je „oprávneným nadobúdateľom“ tejto rozmnoženiny v zmysle článku 5 ods. 1 nariadenia 2009/24 osoba, ktorej podobne ako zákazníkom spoločnosti UsedSoft nebolo právo na používanie počítačového programu priznané majiteľom autorského práva, ale ktorá sa snaží odvolávať na vyčerpanie práva na rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu. Vnútroštátny súd sa domnieva, že ide o taký prípad. Uvádza, že schopnosť rozmnoženiny počítačového programu obiehať na trhu, ktorá je dôsledkom vyčerpania práv na rozširovanie, by do veľkej miery prišla o svoj účinok, ak by nadobúdateľ takejto rozmnoženiny nemal právo vyhotoviť rozmnoženinu počítačového programu. Používanie počítačového programu – na rozdiel od užívania iných diel chránených autorským právom – spravidla totiž vyžaduje vyhotovenie jeho rozmnoženiny. Článkom 5 ods. 1 smernice 2009/24 sa teda má zabezpečiť vyčerpanie práva na rozširovanie stanoveného v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24.
- 31 Ďalej sa vnútroštátny súd pýta, či v takom prípade, ako je ten vo veci samej, sa právo na rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu vyčerpá v zmysle § 69c bodu 3 druhej vety UrhG, do ktorého bol prebratý článok 4 ods. 2 smernice 2009/24/ES.
- 32 Do úvahy pripadajú viaceré možnosti výkladu. Podľa prvého výkladu možno článok 4 ods. 2 smernice 2009/24 uplatniť vtedy, ak majiteľ práv povolí zákazníkovi po uzavretí licenčnej zmluvy vyhotoviť rozmnoženinu tým spôsobom, že tento zákazník si stiahne daný počítačový program z internetu a uloží ho do počítača. V súlade s týmto ustanovením je právny následok vyčerpania práva na rozširovanie spojený s prvým predajom rozmnoženiny programu a nepredpokladá sa nevyhnutne uvedenie na trh hmotnej rozmnoženiny počítačového programu. Podľa druhého výkladu by sa mohol na základe analógie uplatniť článok 4 ods. 2 smernice 2009/24 v prípade predaja počítačového programu jeho prenesením cez internet. Podľa obhajcov tohto prístupu existuje neplánovaná medzera v zákone („planwidrige Regelungslücke“) spôsobená tým, že normotvorca tejto smernice na prenesenie programov cez internet nemyslel ani ich neupravil. Podľa tretieho výkladu sa článok 4 ods. 2 uvedenej smernice neuplatní, pretože predpokladom vyčerpania práva na rozširovanie podľa tohto ustanovenia je v každom prípade uvedenie hmotnej rozmnoženiny počítačového programu na trh majiteľom práva alebo s jeho súhlasom. Tvorcovia smernice 2009/24 vedome odmietli rozšíriť pravidlo vyčerpania práv na prenesenie počítačových programov cez internet.
- 33 Napokon sa vnútroštátny súd pýta, či sa osoba, ktorá nadobudla použitú licenciu, môže na účely vyhotovenia rozmnoženiny – ako v to v konaní vo veci samej robia zákazníci UsedSoft tým, že si stiahnu do počítača rozmnoženinu programu Oracle z jej internetovej stránky, alebo tým, že ho načítajú do pracovnej pamäte ďalších osobných počítačov, – odvolávať na vyčerpanie práva na rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu, ktorú vyhotovil prvý nadobúdateľ so súhlasom majiteľa práv prostredníctvom stiahnutia programu z internetu, ak tento prvý nadobúdateľ vymazal

svoju rozmnoženinu programu alebo ju už nepoužíva. Vnútroštátny súd sa domnieva, že analogické uplatnenie článku 5 ods. 1 a článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 nie je možné. Vyčerpaním práva na rozširovanie rozmnoženiny programu, ktorá bola zhmotnená na určitom nosiči dát a predaná majiteľom práv alebo s jeho súhlasom, sa iba má tejto rozmnoženine zaručiť schopnosť obiehať na trhu. Účinok vyčerpania by sa z tohto dôvodu nemal rozšíriť na nehmotný súbor dát prenesený cez internet.

34 Za týchto okolností Bundesgerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Je osoba, ktorá sa môže odvolávať na vyčerpanie práva na rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu, „oprávneným nadobúdateľom“ v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2009/24?
2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, vyčerpá sa právo na rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu podľa článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, ak nadobúdateľ vyhotovil rozmnoženinu so súhlasom majiteľa práv prostredníctvom stiahnutia programu z internetu na nosič dát?
3. V prípade kladnej odpovede aj na druhú otázku, môže sa aj osoba, ktorá nadobudla „použitú“ licenciu počítačového programu, ako „oprávnený nadobúdateľ“ podľa článku 5 ods. 1 a článku 4 ods. 2 prvej časti vety smernice 2009/24 na účely vyhotovenia rozmnoženiny programu odvolávať na vyčerpanie práva na rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu vyhotovenej prvým nadobúdateľom so súhlasom majiteľa práv prostredníctvom stiahnutia programu z internetu na nosič dát, ak prvý nadobúdateľ vymazal svoju rozmnoženinu programu alebo ju už nepoužíva?“

O prejudiciálnych otázkach

O druhej otázke

- 35 Vnútroštátny súd sa svojou druhou otázkou, ktorou sa treba zaoberať v prvom rade, v podstate pýta, či a za akých podmienok môže stiahnutie rozmnoženiny počítačového programu z internetu so súhlasom majiteľa práv viesť k vyčerpaniu práva na verejné rozširovanie tejto rozmnoženiny v Európskej únii v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2009/24.
- 36 Treba pripomenúť, že podľa ustanovení článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa prvým predajom rozmnoženiny počítačového programu v Únii, ktorý uskutočnil majiteľ práv alebo k nemu došlo s jeho súhlasom, vyčerpáva právo na verejné rozširovanie takejto rozmnoženiny v Únii.
- 37 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že sám majiteľ autorského práva, ktorým je v prejednávanej veci Oracle, sprístupnil svojim zákazníkom v Únii, ktorí chcú používať jeho počítačový program, rozmnoženinu tohto programu stiahnuteľnú z jeho internetovej stránky.
- 38 Aby bolo možné určiť, či v takej situácii, ako je tá vo veci samej, sa vyčerpáva právo na verejné rozširovanie, ktoré má majiteľ práva, treba najskôr overiť, či zmluvný vzťah medzi týmto majiteľom práva a jeho zákazníkom, v rámci ktorého bola predmetná rozmnoženina počítačového programu stiahnutá, možno považovať za „prvý predaj rozmnoženiny počítačového programu“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2009/24.
- 39 Podľa ustálenej judikatúry z potreby jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, si v zásade vyžaduje autonómny a jednotný

výklad v celej Únii (pozri najmä rozsudky zo 16. júla 2009, Infopaq International, C-5/08, Zb. s. I-6569, bod 27; z 18. októbra 2011, Brüstle, C-34/10, Zb. s. I-9821, bod 25, ako aj z 26. apríla 2012, DR a TV2 Danmark, C-510/10, bod 33).

- 40 Znenie smernice 2009/24 pritom neodkazuje na vnútroštátne právne poriadky, čo sa týka významu pojmu „predaj“ uvedeného v jej článku 4 ods. 2. Na účely uplatňovania uvedenej smernice ho preto treba považovať za pojem označujúci autonómny pojem práva Únie, ktorý sa má vykladať jednotne na celom jej území (pozri v tomto zmysle rozsudok DR a TV2 Danmark, už citovaný, bod 34).
- 41 Tento záver potvrdzuje predmet a účel smernice 2009/24. Z odôvodnení 4 a 5 tejto smernice prijatej na základe článku 95 ES, ktorému zodpovedá článok 114 ZFEÚ, totiž vyplýva, že jej cieľom je v súvislosti s počítačovými programami odstrániť rozdiely medzi právnymi poriadkami členských štátov, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú fungovanie vnútorného trhu. Jednotný výklad tohto pojmu „predaj“ je preto nevyhnutný s cieľom zabrániť odlišnej úrovni ochrany priznanej majiteľom autorského práva podľa príslušných vnútroštátnych zákonov.
- 42 Podľa všeobecne uznanej definície je „predaj“ zmluvou, ktorou sa predávajúci zaväzuje previesť do vlastníctva kupujúceho hmotnú alebo nehmotnú vec, ktorá mu patrí, a kupujúci sa zaväzuje zaplatiť kúpnu cenu. Z uvedeného vyplýva, že obchodná transakcia, ktorá v súlade s článkom 4 ods. 2 smernice 2009/24 vedie k vyčerpaniu práva na verejné rozširovanie s ohľadom na rozmnoženinu počítačového programu, zahŕňa aj to, že vlastnícke právo k rozmnoženine tohto programu sa prevedie.
- 43 Oracle tvrdí, že nepredáva rozmnoženiny programov, o ktoré ide vo veci samej. V tejto súvislosti sa snaží vysvetliť, že bezodplatne sprístupňuje rozmnoženinu predmetného programu na internetovej stránke svojim zákazníkom, ktorí si ju môžu stiahnuť. Takto stiahnutá rozmnoženina sa však dá použiť len v prípade, že uvedení zákazníci uzavreli s Oracle licenčnú zmluvu na jej používanie. Na základe tejto licencie získajú zákazníci Oracle časovo neobmedzené, nevýhradné a neprenosné právo na používanie dotknutého počítačového programu. Oracle tvrdí, že ani bezodplatné sprístupnenie rozmnoženiny, ani uzavretie licenčnej zmluvy na používanie však nezahŕňa prevod vlastníckeho práva k tejto rozmnoženine.
- 44 V tejto súvislosti treba uviesť, že stiahnutie rozmnoženiny programu a uzavretie licenčnej zmluvy na jeho používanie tvoria nedeliteľný celok. Stiahnutie rozmnoženiny počítačového programu je totiž neúčelné, ak jej držiteľ nemôže túto rozmnoženinu používať. Tieto dve transakcie teda musia byť preskúmané na účely právneho posúdenia ako celok (pozri analogicky rozsudok zo 6. mája 2010, Club Hotel Loutraki a i., C-145/08 a C-149/08, Zb. s. I-4165, body 48 a 49, ako aj citovanú judikatúru).
- 45 Pokiaľ ide o otázku, či v takej situácii, ako je tá vo veci samej, zahŕňajú dotknuté obchodné transakcie aj prevod vlastníckeho práva k rozmnoženine počítačového programu, treba konštatovať, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že zákazník spoločnosti Oracle, ktorý si stiahol predmetnú rozmnoženinu počítačového programu a uzavrel s touto spoločnosťou licenčnú zmluvu na používanie danej rozmnoženiny, získa zaplatením kúpnej ceny práva na jej používanie na neobmedzený čas. Sprístupnením rozmnoženiny počítačového programu spoločnosťou Oracle a uzavretím licenčnej zmluvy na jej používanie sa teda sleduje, aby mohli jej zákazníci trvalo používať predmetnú rozmnoženinu, výmenou za úhradu kúpnej ceny, ktorej cieľom je získať pre majiteľa autorského práva odmenu zodpovedajúcu hospodárskej hodnote rozmnoženiny diela v jeho vlastníctve.
- 46 Za týchto okolností zahŕňajú transakcie uvedené v bode 44 tohto rozsudku, po ich preskúmaní vo vzájomnej súvislosti, aj prevod vlastníckeho práva k predmetnej rozmnoženine počítačového programu.

- 47 V uvedenej súvislosti nie je v situácii, ako je situácia vo veci samej, rozhodujúce, či majiteľ predmetného práva sprístupnil rozmnoženinu počítačového programu prostredníctvom jej stiahnutia z internetovej stránky tohto majiteľa práva, alebo prostredníctvom hmotného nosiča, akým je CD-ROM alebo DVD. Aj keby majiteľ práva aj v prípade hmotného nosiča formálne rozlišoval medzi právom zákazníka používať rozmnoženinu počítačového programu a transakciou prevedenia rozmnoženiny počítačového programu na hmotnom nosiči zákazníkovi, stiahnutie rozmnoženiny počítačového programu z tohto nosiča a uzavretie licenčnej zmluvy sú vzhľadom na dôvody uvedené v bode 44 tohto rozsudku z pohľadu nadobúdateľa neoddeliteľné. Keďže nadobúdateľ, ktorý si stiahol predmetnú rozmnoženinu počítačového programu z hmotného nosiča, akým je CD-ROM alebo DVD, a uzavrel licenčnú zmluvu na používanie tejto rozmnoženiny, získa zaplatením kúpnej ceny právo na používanie uvedenej rozmnoženiny na neobmedzený čas, treba sa domnievať, že tieto dve transakcie zahŕňajú v prípade sprístupnenia rozmnoženiny počítačového programu na hmotnom nosiči ako CD-ROM alebo DVD aj prevod vlastníckeho práva.
- 48 V situácii, o akú ide vo veci samej, je preto potrebné dospieť k záveru, že prevod rozmnoženiny počítačového programu z majiteľa autorského práva na zákazníka, ak pritom dôjde aj k uzavretiu licenčnej zmluvy na jeho používanie medzi týmito osobami, predstavuje „prvý predaj rozmnoženiny počítačového programu“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2009/24.
- 49 Ako zdôraznil generálny advokát v bode 59 svojich návrhov, ak by sa výraz „predaj“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 nevykladal široko, aby boli do výkladu zahrnuté všetky formy obchodovania s tovarom, pre ktoré je typické poskytnutie práva na používanie rozmnoženiny počítačového programu na neobmedzený čas výmenou za úhradu kúpnej ceny, ktorej cieľom je získať pre majiteľa autorského práva odmeny zodpovedajúcej hospodárskej hodnote rozmnoženiny diela v jeho vlastníctve, malo by to negatívne následky na potrebný účinok uvedeného ustanovenia, pretože dodávateľom by stačilo nazvať zmluvu „licenčnou“, a nie „kúpnu“, aby pravidlo vyčerpania práva obišli a aby toto pravidlo stratilo celý rozsah pôsobnosti.
- 50 Po druhé s tvrdením spoločnosti Oracle a Európskej komisie, že sprístupnenie rozmnoženiny počítačového programu na internetovej stránke majiteľa autorského práva predstavuje „sprístupňovanie verejnosti“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, ktoré v súlade s článok 3 ods. 3 tejto smernice nemôže viesť k zániku práva na rozširovanie tejto rozmnoženiny, nemožno súhlasiť.
- 51 Z článku 1 ods. 2 písm. a) smernice 2001/29 totiž vyplýva, že sa táto smernica „nezaoberá a žiadnym spôsobom neovplyvňuje existujúce ustanovenia [práva Únie] súvisiace s... právnou ochranou počítačových programov“ priznané smernicou 91/250, ktorá bola neskôr kodifikovaná smernicou 2009/24. Ustanovenia smernice 2009/24, a predovšetkým jej článok 4 ods. 2 teda predstavujú *lex specialis* k ustanoveniam smernice 2001/29, a preto hoci by sa na zmluvný vzťah dotknutý vo veci samej alebo na niektorý jeho aspekt mohol vzťahovať pojem „sprístupňovanie verejnosti“ v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, nič to nemení na skutočnosti, že „prvý predaj rozmnoženiny programu“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 povedie, ako zo samotného tohto ustanovenia vyplýva, k vyčerpaniu práva na rozširovanie danej rozmnoženiny.
- 52 Z bodu 46 tohto rozsudku okrem toho vyplýva, že v situácii, o akú ide vo veci samej, majiteľ autorského práva prevedie vlastnícke právo k rozmnoženine počítačového programu na svojho zákazníka. Ako pritom uviedol generálny advokát v bode 73 svojich návrhov, z článku 6 ods. 1 zmluvy o autorskom práve, s ohľadom na ktorý sa musia v rámci možností vykladať články 3 a 4 smernice 2001/29 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. apríla 2008, Peek & Cloppenburg, C-456/06, Zb. s. I-2731, bod 30), vyplýva, že prevodom vlastníctva sa „akt verejného prenosu“ stanovený v článku 3 tejto smernice zmení na akt verejného šírenia uvedený v článku 4 danej smernice, ktorý môže, ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 2 daného článku, rovnako ako „prvý predaj rozmnoženiny počítačového programu“ uvedený v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, viesť k vyčerpaniu práva na rozširovanie.

- 53 Po tretie treba ešte preskúmať, ako tvrdí Oracle spolu s vládami, ktoré predložili pripomienky Súdnemu dvoru, a Komisiou, či sa vyčerpanie práva na rozširovanie, ktoré je uvedené v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, vzťahuje len na hmotné tovary, a nie na nehmotné rozmnoženiny počítačových programov stiahnutých z internetu. V tejto súvislosti sa odvolávajú na znenie článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, na odôvodnenia 28 a 29 smernice 2001/29 a na článok 4 tejto smernice v spojení s článkom 8 zmluvy o autorskom práve a dohodnutým vyhlásením týkajúcim sa článkov 6 a 7 danej zmluvy, ktorej prebratie bolo jedným z cieľov smernice 2001/29.
- 54 Navyše podľa Komisie odôvodnenie 29 smernice 2001/29 potvrdzuje, že „otázka zániku práv nevzniká v prípade služieb a najmä on-line služieb“.
- 55 V tejto súvislosti treba v prvom rade konštatovať, že z článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 nevyplýva, že by sa vyčerpanie práva na rozširovanie rozmnoženín počítačových programov upravené v tomto ustanovení obmedzovalo na rozmnoženiny počítačových programov, ktoré sa nachádzajú na hmotnom nosiči, akým je CD-ROM alebo DVD. Naopak, treba uviesť, že tým, že uvedené ustanovenie odkazuje bez akéhokoľvek spresnenia na „predaj rozmnoženiny počítačového programu“, nerobí nijaké rozdiely medzi hmotnou a nehmotnou podobou predmetnej rozmnoženiny.
- 56 Okrem toho treba pripomenúť, že smernica 2009/24, ktorá sa konkrétne týka právnej ochrany počítačových programov, predstavuje *lex specialis* k ustanoveniam smernice 2001/29.
- 57 Z článku 1 ods. 2 smernice 2009/24 pritom vyplýva, že „ochrana podľa tejto smernice sa vzťahuje na vyjadrenia počítačového programu v akejkoľvek forme“. Odôvodnenie 7 uvedenej smernice v tejto súvislosti spresňuje, že „počítačové programy“, ktorých ochranu sa táto smernica snaží zabezpečiť, „zahŕňajú“ programy v akejkoľvek forme vrátane tých, ktoré sú včlenené do technického vybavenia počítača (hardvéru“).
- 58 Z vyššie uvedených ustanovení jasne vyplýva, že normotvorca Únie sa na účely ochrany podľa smernice 2009/24 snaží považovať hmotné a nehmotné rozmnoženiny počítačového programu za rovnaké.
- 59 Za týchto okolností treba dospieť k záveru, že vyčerpanie práva na rozširovanie podľa článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa týka tak hmotných, ako aj nehmotných rozmnoženín počítačového programu, a preto aj rozmnoženín počítačových programov, ktoré boli pri prvom predaji stiahnuté z internetu do počítača prvého nadobúdateľa.
- 60 Pojmy uvedené v smerniciach 2001/29 a 2009/24 by totiž v zásade mali mať rovnaký význam (pozri rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i., C-403/08 a C-429/08, Zb. s. I-9083, body 187 a 188). Aj keby z článku 4 ods. 2 smernice 2001/29 vykladaného v zmysle odôvodnení 28 a 29 tejto smernice, ako aj zo zmluvy o autorskom práve, ktorú vykonáva smernica 2001/29 (rozsudok z 9. februára 2012, Luksan, C-277/10, Zb. s. I-0000, bod 59), vyplývalo s ohľadom na diela, na ktoré sa táto smernica vzťahuje, že vyčerpanie práva na rozširovanie sa týka len hmotných predmetov, táto okolnosť by vzhľadom na opačnú vôľu normotvorcu Únie v konkrétnej súvislosti smernice 2009/24 nemohla mať vplyv na výklad článku 4 ods. 2 tejto smernice.
- 61 Treba dodať, že z hospodárskeho hľadiska je predaj počítačového programu na CD-ROM alebo DVD podobný predaju počítačového programu jeho stiahnutím z internetu. Prenos prostredníctvom internetu a odovzdanie hmotného nosiča totiž sú z funkčného hľadiska rovnocenné. Výklad článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 s ohľadom na zásadu rovnosti zaobchádzania potvrdzuje, že vyčerpanie práva na rozširovanie stanovené v uvedenom ustanovení nadobudne účinnosť v okamihu, keď majiteľ autorského práva uskutočnil prvý predaj rozmnoženiny počítačového programu v Únii alebo k nemu došlo s jeho súhlasom, bez ohľadu na to, či ide o predaj hmotnej, alebo nehmotnej rozmnoženiny daného programu.

- 62 Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, podľa ktorého z práva Únie nevyplýva, že by v prípade služieb mohlo dôjsť k vyčerpaniu práva na rozširovanie, treba pripomenúť, že cieľom zásady vyčerpania práva na rozširovanie diel chránených autorským právom je odstrániť obmedzenia rozširovania uvedených diel, ktoré nie sú nevyhnutné na ochranu špecifického predmetu príslušného duševného vlastníctva, na účely zabránenia rozdeleniu trhov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. apríla 1998, *Metronome Musik*, C-200/96, Zb. s. I-1953, bod 14; z 22. septembra 1998, *FDV*, C-61/97, Zb. s. I-5171, bod 13, ako aj rozsudok *Football Association Premier League a i.*, už citovaný, bod 106).
- 63 Za okolností, ako sú vo veci samej, vytváranie obmedzení v uplatňovaní zásady vyčerpania práva na rozširovanie, ktoré je stanovené v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, len na tie rozmnoženiny počítačových programov, ktoré sa predajú na hmotnom nosiči, by majiteľovi autorského práva umožnilo kontrolovať predaj rozmnoženín počítačových programov, ktoré boli stiahnuté z internetu, a požadovať pri každom ich ďalšom predaji novú odmenu, hoci daný majiteľ mal možnosť nadobudnúť primeranú odmenu už pri prvom predaji predmetnej rozmnoženiny. Takéto obmedzenie ďalšieho predaja rozmnoženiny počítačových programov stiahnutých z internetu by však išlo nad rámec toho, čo je na dosiahnutie predmetného cieľa ochrany duševného vlastníctva nevyhnutné (pozri v tomto zmysle rozsudok *Football Association Premier League a i.*, už citovaný, body 105 a 106).
- 64 Po štvrté treba ešte preskúmať, či skutočne, ako tvrdí Oracle, zmluva o poskytovaní údržby uzavretá s prvým nadobúdateľom v každom prípade bráni vyčerpaniu práva stanovenému v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, pretože rozmnoženina počítačového programu, ktorú prvý nadobúdateľ môže previesť na druhého nadobúdateľa, už nezodpovedá rozmnoženine, ktorú stiahol, ale novej rozmnoženine daného programu.
- 65 V tejto súvislosti z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že použité licencie, ktoré UsedSoft ponúka, sú „aktualizované“ v tom zmysle, že pri predaji zákazníkovi spoločnosťou Oracle rozmnoženiny počítačového programu sa uzavrela zmluva o poskytovaní údržby vzťahujúca sa na túto rozmnoženinu.
- 66 Treba uviesť, že vyčerpanie práva na rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu podľa článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa týka len rozmnoženín, ktorých prvý predaj v Únii uskutočnil majiteľ autorského práva alebo k nemu došlo s jeho súhlasom. Nevzťahuje sa na zmluvy o poskytnutí služieb, akými sú zmluvy o poskytovaní údržby, ktoré sa dajú oddeliť od takeého predaja a ktoré boli prípadne pri danom predaji uzavreté na dobu určitú.
- 67 Uzavretie zmluvy o poskytovaní údržby, ako je tá vo veci samej, pri predaji nehmotnej rozmnoženiny programu má však ten účinok, že pôvodne kúpená rozmnoženina obsahuje všetky opravy a je aktualizovaná. Aj keby bola zmluva o poskytovaní údržby uzavretá na určitý čas, treba konštatovať, že opravy, zmeny a doplnenia funkcií na základe takej zmluvy sa neoddeliteľne vzťahujú na pôvodne stiahnutú rozmnoženinu a ich nadobúdateľ ich môže používať neobmedzene dlho, a to aj v prípade, že tento nadobúdateľ sa neskôr rozhodne nepredĺžiť zmluvu o poskytovaní údržby.
- 68 Za takýchto okolností treba dospieť k záveru, že vyčerpanie práva na rozširovanie uvedené v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa vzťahuje aj na takú verziu rozmnoženiny počítačového programu, ktorá obsahuje opravy a ktorú majiteľ autorského práva aktualizoval.
- 69 Treba však zdôrazniť, že ak je licencia nadobudnutá prvým nadobúdateľom pre väčší počet užívateľov, než tento nadobúdateľ potrebuje, ako bolo uvedené v bodoch 22 a 24 tohto rozsudku, nemôže sa tento nadobúdateľ odvolávať na účinok vyčerpania práva na rozširovanie stanoveného v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 na účely rozdelenia tejto licencie a následného ďalšieho predaja práva na používanie predmetného počítačového programu len pre tolko užívateľov, koľko sám stanoví.

- 70 Prvý nadobúdateľ, ktorý predá hmotnú alebo nehmotnú rozmnoženinu počítačového programu, s ohľadom na ktorú sa majiteľove autorské právo na rozširovanie v súlade s článkom 4 ods. 2 smernice 2009/24 vyčerpalo, je povinný, ak nechce porušiť autorove výlučné právo na vyhotovovanie rozmnoženín počítačových programov stanovené v článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2009/24, znefunkčniť svoju vlastnú rozmnoženinu v okamihu jej ďalšieho predaja. V takej situácii, ako bola uvedená v predchádzajúcom bode, však zákazník majiteľa autorského práva naďalej používa rozmnoženinu počítačového programu nainštalovanú na svojom serveri a neznefunkční ju.
- 71 Okrem toho, aj keby nadobúdateľ dodatočných práv na používanie predmetného počítačového programu nevykonal novú inštaláciu – čiže ani novú rozmnoženiu – uvedeného programu na svojom serveri, treba konštatovať, že účinok vyčerpania práva na rozširovanie uvedeného v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa v každom prípade nerozširuje aj na také práva na používanie. V takom prípade sa nadobudnutie dodatočných práv na používanie totiž nevzťahuje na rozmnoženinu, s ohľadom na ktorú bolo právo na rozširovanie podľa daného ustanovenia vyčerpané. Naopak, jej cieľom je len rozšíriť počet užívateľov rozmnoženiny, ktorú si nadobúdateľ ďalších práv už predtým nainštaloval na server.
- 72 Na základe vyššie uvedeného treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa má vykladať v tom zmysle, že právo na verejné rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu sa vyčerpá, ak majiteľ autorského práva povolil bezodplatné stiahnutie rozmnoženiny počítačového programu z internetu na nosič dát a tiež priznal výmenou za úhradu kúpnej ceny, ktorej cieľom je získať pre tohto majiteľa odmenu zodpovedajúcu hospodárskej hodnote rozmnoženiny diela v jeho vlastníctve, právo na používanie uvedenej rozmnoženiny na neobmedzený čas.

O prvej a tretej otázke

- 73 Vnútroštátny súd sa svojou prvou a treťou otázkou v podstate pýta, či a za akých podmienok sa môže nadobúdateľ použitých licencií na počítačové programy, aké predáva UsedSoft, v dôsledku vyčerpania práva na rozširovanie uvedeného v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 považovať za „oprávneného nadobúdateľa“ v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2009/24, ktorý je v súlade s týmto ustanovením oprávnený vyhotoviť predmetnú rozmnoženinu počítačového programu s cieľom používať ho v súlade so zamýšľaným účelom.
- 74 Z článku 5 ods. 1 smernice 2009/24 vyplýva, že ak neexistujú osobitné zmluvné ustanovenia, súhlas autora programu sa nevyžaduje na vyhotovenie rozmnoženiny počítačového programu v prípade, že oprávnený nadobúdateľ potrebuje vyhotoviť takúto rozmnoženinu na to, aby mohol používať počítačový program v súlade so zamýšľaným účelom, vrátane opravy chýb.
- 75 Ak si zákazník od majiteľa autorského práva kúpi rozmnoženinu počítačového programu, ktorá sa nachádza na internetovej stránke daného majiteľa, stiahnutím uvedenej rozmnoženiny do svojho počítača vyhotoví takú rozmnoženinu programu, ktorú možno vyhotoviť v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2009/24. Ide totiž o rozmnoženinu potrebnú na to, aby oprávnený nadobúdateľ mohol používať počítačový program v súlade so zamýšľaným účelom.
- 76 Okrem toho odôvodnenie 13 smernice 2009/24 uvádza, „že konania spočívajúce v zavádzaní a prevádzke potrebnej na využívanie oprávnene nadobudnutej rozmnoženiny programu... nesmú byť zmluvne zakázané“.
- 77 Treba ďalej pripomenúť, že podľa článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 sa prvým predajom každej hmotnej či nehmotnej rozmnoženiny počítačového programu v Únii, ktorý uskutočnil majiteľ práv alebo k nemu došlo s jeho súhlasom, právo majiteľa autorského práva na rozširovanie tejto rozmnoženiny vyčerpá. Z toho vyplýva, že podľa tohto ustanovenia a napriek existencii zmluvných ustanovení zakazujúcich ďalší prevod nemôže majiteľ predmetného práva brániť ďalšiemu predaju tejto rozmnoženiny.

- 78 Ako vyplýva z bodu 70 tohto rozsudku, prvý nadobúdateľ hmotnej či nehmotnej rozmnoženiny počítačového programu, s ohľadom na ktorú sa majiteľove autorské právo na rozširovanie v súlade s článkom 4 ods. 2 smernice 2009/24 vyčerpalo, ktorý tento program ďalej predá, je však povinný, ak nechce porušiť autorove výlučné právo na vyhotovovanie rozmnoženín počítačových programov stanovené v článku 4 ods. 1 písm. a) smernice 2009/24, znefunkčniť rozmnoženinu stiahnutú do svojho počítača v okamihu jej ďalšieho predaja.
- 79 Ako správne uviedla Oracle, len s ťažkosťami sa dá overiť, či táto rozmnoženina bola znefunkčnená. Majiteľ autorského práva, ktorý predáva rozmnoženiny počítačového programu na hmotných nosičoch, akými sú CD-ROM alebo DVD, však čelí rovnakým ťažkostiam, lebo môže len veľmi ťažko overiť, či si prvý nadobúdateľ nevytvoril rozmnoženiny počítačového programu, ktoré po predaní hmotného nosiča naďalej používa. Na vyriešenie týchto ťažkostí môže predajca – tak „klasický“, ako aj „digitálny“ – zaviesť technické opatrenia na zabezpečenie ochrany, akými sú produktové kľúče.
- 80 Keďže majiteľ autorského práva nemôže brániť ďalšiemu predaju rozmnoženiny počítačového programu, s ohľadom na ktorú sa majiteľove autorské právo na rozširovanie v súlade s článkom 4 ods. 2 smernice 2009/24 vyčerpalo, treba dospieť k záveru, že druhý, ako aj každý ďalší nadobúdateľ tejto rozmnoženiny predstavuje jej „oprávneného nadobúdateľa“ v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2009/24.
- 81 Z tohto dôvodu, ak dôjde k ďalšiemu predaju rozmnoženiny počítačového programu prvým nadobúdateľom, nový nadobúdateľ môže v súlade s článkom 5 ods. 1 smernice 2009/24 stiahnuť do svojho počítača rozmnoženinu, ktorú mu prvý nadobúdateľ predal. Takéto stiahnutie treba považovať za vyhotovenie rozmnoženiny počítačového programu potrebné na to, aby tento nový nadobúdateľ mohol daný program používať v súlade so zamýšľaným účelom.
- 82 Tvrdenie spoločnosti Oracle, Írska, ako aj francúzskej a talianskej vlády, že pojem „oprávnený nadobúdateľ“ uvedený v článku 5 ods. 1 smernice 2009/24 sa týka len nadobúdateľa, ktorý je podľa licenčnej zmluvy uzavretej priamo s majiteľom práva oprávnený počítačový program používať, nemožno prijať.
- 83 Účinkom takého tvrdenia by totiž bolo, že majiteľ autorského práva by mohol zabrániť účinnému používaniu akejkoľvek použitej rozmnoženiny, s ohľadom na ktorú bolo právo na rozširovanie podľa článku 4 ods. 2 smernice 2009/24 vyčerpané, a to tak, že by sa odvolal na svoje výlučné právo na vyhotovenie rozmnoženín podľa článku 4 ods. 1 písm. a) tejto smernice a zbavil by vyčerpanie práva na rozširovanie, ktoré je upravené v článku 4 ods. 2, potrebného účinku.
- 84 Pokiaľ ide o situáciu, ako je vo veci samej, treba pripomenúť, že v bodoch 44 a 48 tohto rozsudku sa konštatovalo, že stiahnutie rozmnoženiny počítačového programu, ktorá sa nachádza na internetovej stránke majiteľa práva, na zákazníkov server a uzavretie licenčnej zmluvy na používanie tejto rozmnoženiny tvoria nedeliteľný celok, ktorý treba vzhľadom na všetky súvislosti kvalifikovať ako predaj. So zreteľom na tento nedeliteľný celok medzi na jednej strane rozmnoženinou nachádzajúcou sa na internetovej stránke majiteľa práva, ktorá obsahuje opravy a je aktualizovaná, a na druhej strane licenciou na používanie uvedenej rozmnoženiny teda ďalší predaj licencie na používanie predstavuje predaj „tejto rozmnoženiny“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, čiže sa na ňu vzťahuje vyčerpanie práva na rozširovanie stanovené v tomto ustanovení, a to napriek danému ustanoveniu licenčnej zmluvy, ako bolo uvedené v bode 23 tohto rozsudku.
- 85 Ako vyplýva z bodu 81 tohto rozsudku, znamená to, že nový nadobúdateľ licencie na používanie, akým je zákazník spoločnosti UsedSoft, môže ako „oprávnený nadobúdateľ“ danej rozmnoženiny v zmysle článku 5 ods. 1 smernice 2009/24 stiahnuť túto rozmnoženinu, ktorá obsahuje opravy a je aktualizovaná, z internetovej stránky majiteľa autorského práva, pretože takéto stiahnutie predstavuje vyhotovenie rozmnoženiny počítačového programu potrebné na to, aby nový nadobúdateľ mohol daný program používať v súlade so zamýšľaným účelom.

- 86 Treba však pripomenúť, že ak je licencia nadobudnutá prvým nadobúdateľom pre väčší počet užívateľov, než tento nadobúdateľ potrebuje, nemôže sa tento nadobúdateľ odvolávať na účinok vyčerpania práva na rozširovanie stanoveného v článku 4 ods. 2 smernice 2009/24, aby rozdelil túto licenciu a predal ďalej práva na používanie predmetného počítačového programu len pre toľko užívateľov, koľko sám stanoví, ako bolo uvedené v bodoch 69 až 71 tohto rozsudku.
- 87 Okrem toho treba zdôrazniť, že majiteľ autorského práva, akým je Oracle, môže v prípade ďalšieho predaja licencie na používanie zahrňajúceho aj predaj rozmnoženiny počítačového programu stiahnutej z jeho internetovej stránky zabezpečiť akýmkoľvek jemu dostupnými technickými prostriedkami, že rozmnoženina, s ktorou naďalej disponuje predávajúci, bude znefunkčnená.
- 88 Z uvedených skutočností vyplýva, že na prvú a tretiu prejudiciálnu otázku treba odpovedať tak, že článok 4 ods. 2 a článok 5 ods. 1 smernice 2009/24 sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade ďalšieho predaja licencie na používanie zahrňajúceho aj predaj rozmnoženiny počítačového programu stiahnutej z internetovej stránky majiteľa autorského práva, ak majiteľ autorského práva túto licenciu pôvodne udelil prvému nadobúdateľovi výmenou za úhradu kúpnej ceny, ktorej cieľom je získať pre majiteľa autorského práva odmenu zodpovedajúcu hospodárskej hodnote rozmnoženiny jeho diela, na neobmedzený čas, môže sa druhý, ako aj každý ďalší nadobúdateľ tejto licencie odvolávať na vyčerpanie práva na verejné rozširovanie uvedené v článku 4 ods. 2 danej smernice, čiže ich možno považovať za oprávnených nadobúdateľov počítačového programu v zmysle článku 5 ods. 1 danej smernice, ktorí majú podľa tohto odseku právo na vyhotovenie rozmnoženiny.

O trovách

- 89 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Článok 4 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/24/ES z 23. apríla 2009 o právnej ochrane počítačových programov sa má vykladať v tom zmysle, že právo na verejné rozširovanie rozmnoženiny počítačového programu sa vyčerpá, ak majiteľ autorského práva povolil bezodplatné stiahnutie rozmnoženiny počítačového programu z internetu na nosič dát a tiež priznal výmenou za úhradu kúpnej ceny, ktorej cieľom je získať pre tohto majiteľa odmenu zodpovedajúcu hospodárskej hodnote rozmnoženiny diela v jeho vlastníctve, právo na používanie uvedenej rozmnoženiny na neobmedzený čas.
2. Článok 4 ods. 2 a článok 5 ods. 1 smernice 2009/24 sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade ďalšieho predaja licencie na používanie zahrňajúceho aj predaj rozmnoženiny počítačového programu stiahnutej z internetovej stránky majiteľa autorského práva, ak majiteľ autorského práva túto licenciu pôvodne udelil prvému nadobúdateľovi výmenou za úhradu kúpnej ceny, ktorej cieľom je získať pre majiteľa autorského práva odmenu zodpovedajúcu hospodárskej hodnote rozmnoženiny jeho diela, na neobmedzený čas, môže sa druhý, ako aj každý ďalší nadobúdateľ tejto licencie odvolávať na vyčerpanie práva na verejné rozširovanie uvedené v článku 4 ods. 2 danej smernice, čiže ich možno považovať za oprávnených nadobúdateľov počítačového programu v zmysle článku 5 ods. 1 danej smernice, ktorí majú podľa tohto odseku právo na vyhotovenie rozmnoženiny.

Podpisy